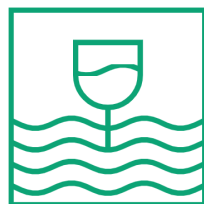
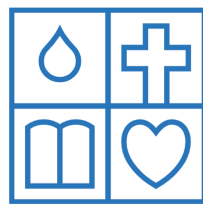
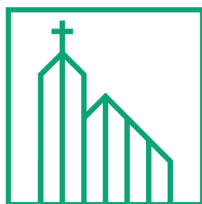

كاتيکيزمی شاری نوئ

۵۲ پرسیار و وهلامی کورت

بو فیروونی بنه ماکانی کتیبی پیروژ

كاتيكيزمى شارى نوي
۵۲ پرسىار و وهلامى كورت
بو فيربوونى بنه ماكانى كتيبى پيروز

The New City Catechism
52 Questions and Short Answers for
learning the foundations of the Bible

Translated with permission from
Crossway Publishing

۲۰۲۶ چاپكراوه له هه و لير
ژماره ي چاپ: يه كه م
جوړى كتيب: ئاينى
ژماره ي سپاردن: ۶۴۵

هه موو ئايه ته كاني كتیبي پيروۆز له چاپی كتیبي پيروۆز
وه شانی كوردیي سۆرانی ستاندهر (KSS) وه رگيراوه. مافی
چاپكردنی له لایه ن ریکخراوی بلیكاوه پاریزراوه
(1998, 2011, 2016, 2020).

dilsozi.com

دابینكردنی سه رچاوه بۆ یارمه تیدانی باوه پداران و كلێساكان
بۆ ژیان به دلسۆزی به گویره ی كتیبي پيروۆز

پيشه‌كى

جاريك ئه‌ى ده‌بليو تۆزهر گوتى: ئه‌وه‌ى ئيمه‌ باوه‌رمان پييه‌تى ده‌رباره‌ى خودا گرنگترين شته‌ له‌باره‌ى ئيمه‌وه‌. باوه‌رمان سه‌باره‌ت به‌ خودا ئه‌وه‌ ديارى ده‌كات كه‌ ئايا ژيانى هه‌تاهه‌تايى له‌ به‌هه‌شتدا به‌سه‌ر ده‌به‌ين يان له‌ دۆزه‌خدا. ئه‌وه‌ى ئيمه‌ باوه‌رمان پييه‌تى ده‌رباره‌ى خودا كاريگه‌رى له‌سه‌ر چۆنيه‌تى تيگه‌يشتمان هه‌يه‌ له‌باره‌ى جيهان و ژيانکردنمان تپيدا. ئيمه‌ ئازادين كه‌ تپروانينى خۆمان سه‌باره‌ت به‌ خودا له‌ مي‌شكماندا دروست بكه‌ين، به‌لام ماناي ئه‌وه‌ نيه‌ تپروانينه‌كه‌مان راست بي‌ت. ده‌بي‌ت خودا وه‌ك خۆى، به‌و جوهره‌ى كه‌ هه‌يه‌ بناسين، و نابي‌ت ته‌نها باوه‌ر به‌ بيروكه‌ى درووستكراوى خۆمان بكه‌ين سه‌باره‌ت به‌ خودا. كه‌واته‌ چۆن خوداي راسته‌قينه‌ بناسين؟ ده‌بي‌ت گوئ له‌و شتانه‌ بگري‌ن كه‌ پيى گوتووين.

خودا قسه‌ى له‌گه‌ل كرده‌ووين و له‌ كتبي پيروژدا خۆى بۆمان ده‌رخستوه‌. خودا كتبي پيروژى پيداوين تا بتوانين ئه‌و بناسين وه‌ك منداليك باوكيان ده‌ناسي‌ت. ئينجیل وه‌لامى گه‌وره‌ترين پرسيا ره‌كانى ژيان ده‌داته‌وه‌

وہک: خودا کییہ؟ بۆچی من بوونم ھەییە؟ عیسا کییہ و عیسا بۆچی ھاتووہ؟ چۆن گوناھەکانم دەبەخشرین؟ بەلام کتیبی پیرۆز کتیبیکی گەورەییە و دەکریت فیربوونی پەییامی سەرەکی کتیبی پیرۆز و ھەلامەکانی بۆ ئەم پرسیارانە قورس بیت. ئەم کتیبە بۆ ئەو نووسراوہ کە یارمەتی خەلک بدات لە پەییامی سەرەکی کتیبی پیرۆز تیبگەن، کە بەرەو ژیانی ھەتاھەتایی دەمانبات.

کاتیکیزم چییە؟

زۆریک لە کلیساکان "بەیاننامەیی باوہر"یان ھەییە کە بیروباوہریان دەخاتە روو. لە رابردوودا زۆریک لەو بەلگەنامانە لە شیوہی پرسیار و ھەلامدا دەنووسران، و پێیان دەگوترا "کاتیکیزم" (بە واتای "فیڕکردن بە شیوہی زارەکی" دیت). "کاتیکیزم" کۆمەلیک پرسیار و ھەلامی کورتە کە مەبەست لێی فیربوون و لەبەرکردنە لەگەڵ کەسانی دیکە بۆ ئەوہی فیڕی پەییامی کتیبی پیرۆزمان بکات. کاتیکیزمی ھایدلیبرگ لە سالی ۱۵۶۳ و کاتیکیزمە کورت و درێژەکانی ویستمینستەر لە سالی ۱۶۴۸ لە باشترین و ناسراوترین کاتیکیزمەکان و ھەک ستانداردی

فیرکاری زۆریک له کلێساکانی ئەمپۆی جیهاندا
بهکاردههینرین.

فیرکردنی خواناسی به بهکارهینانی پرسیار و وهلام
فیرکردنی بنه‌مای کتیبی پیرۆز له ریگهی پرسیار و
وهلامه‌وه له‌مپۆدا زۆر باو نییه. زۆربه‌ی پرۆگرامه‌کانی به
قوتابیکردن جهخت له‌سه‌ر کۆمه‌لیک شت ده‌که‌نه‌وه،
وه‌ک خۆیندنه‌وه‌ی کتیبی پیرۆز، نوێژ، هاو‌رپیه‌تی و
مزگینیدان. هه‌ندی‌کجار ناتوانن قوول بن کاتی‌ک باس له
فیرکاری خواناسی و فیرکاریه‌ سه‌ره‌کیه‌کانی کتیبی
پیرۆز ده‌کریت. له‌به‌رکردنی کاتی‌کیزمیک فیرکاری جوان
و ئینجیلی له‌ قوولایی دلامادا ده‌چینیت.

فیربوونی کاتی‌کیزم به‌به‌ستی ئه‌وه‌یه له‌گه‌ڵ
باوه‌رداران‌ی تردا ئه‌نجام بدریت. بینگومان ده‌توانیت به
ته‌نیا کاتی‌کیزمیک فیر بیت و بخوینیته‌وه. به‌لام ژيانی
باوه‌رداران بریتیه‌ نییه له‌ به‌ته‌نها ژيان. بوون به
باوه‌رداریکی پیگه‌یشتوو بوون په‌یوه‌ندی به‌وه‌وه‌ نییه که
چه‌نده زانیاری ده‌رباره‌ی کتیبی پیرۆز ده‌زانیت. به‌لکو
په‌یوه‌ندی به‌ خۆشه‌ویسته‌ته‌وه هه‌یه بو‌ عیسا و بو
ئهوانی تر. به‌ دلنیا‌یه‌وه فیربوون و تیگه‌یشتن له

فیرکارییه‌کانی کتیبی پیروژ به‌شیک گرنکه له بوون به باوه‌پداریکی پیگه‌یشتوو. به‌لام فیروونی خواناسیی به‌بی خۆشویستنی ئه‌وانی تر هیچ سوودیکی نییه. یه‌که‌م یۆحه‌نا ٤: ٢٠ ده‌لێت: "ئه‌گه‌ر یه‌کیک گو‌تی: «خودام خۆشه‌وێت» و رقی له خوشکی یان براهی بیته‌وه، ئه‌وه درۆزنه، چونکه ئه‌وه‌ی خوشک و برای خۆی خۆشه‌وێت که بینویه‌تی، ناتوانیت خودای خۆشبووی که نه‌بیینیوه."

پراکتیزه‌کردنی پرسیارکردن و وه‌لامدانه‌وه، راهینه‌ران و خویندکاران ده‌هینیتته ناو پرۆسه‌یه‌کی فیروون که کارلێککار و سه‌رنج‌پراکتیشه. فیرکردن له رپگه‌ی پرسیار و وه‌لامه‌وه که‌متر تاکه‌گه‌راییه و زیاتر کۆمه‌لگه‌راییه. دایک و باوک ده‌توانن به‌م شیوه‌یه منداله‌کانیان فیر بکه‌ن. رابه‌رانی کلێسا ده‌توانن به کاتیکیزمی کورتتر و ساده‌تر ئه‌ندامان فیر بکه‌ن و رابه‌رانی تریش به کاتیکیزمی فراوانتر. ده‌توانیت ئه‌م پرسیار و وه‌لامانه له کۆبوونه‌وه‌کانی په‌رستشی کلێساشدا به‌کاربه‌ی‌نریت، که کلێسا وه‌ک جه‌سته‌یه‌ک دان به باوه‌ره‌که‌یدا ده‌نیت و به ستایش وه‌لامی خودا ده‌داته‌وه.

نووسینی کاتیڭزم له پیناوی چی؟

سالانیکی زور له مه و بهر باو بوو که کلیساکان کاتیڭیزم بنووسن له پیناوی فیرکردنی ئەندامه کانیان له باره ی باوه پری مه سیحی. بۆ نموونه قه شه یه ک به ناوی ریچارد باکستر که له سه ده ی حه قده هه مدا له ئینگلته را خزمه تی ده کرد، ویستی به شیوه یه کی سیستماتیکی سه روکی خیزانه کان رابه یینیت بۆ ئەوه ی گه شه به ئەندامانی خیزانه کانیان بدن له باوه ردا. بۆ ئەوه ی ئەمه بکات، کاتیڭیزمیکی خیزانی نووسی که له گه ل تیگه یشتن و دوخی خه لکی ئەوکات گونجاو بوو، که له ریگه یه وه فیرکاریه کانی کتیبی پیرۆزی خسته پروو بۆ زوریک له و پرس و پرسیارانه ی که خه لکه که له و کاته دا پروو به پرووی ده بوونه وه.

کاتیڭیزمه کان به لایه نی که مه وه به سی مه به ست نووسراون.

۱- یه که میان ئەوه بوو که پروونکردنه وه یه کی گشتگیر له باره ی ئینجیله وه بخریته پروو - نه ک ته نها بۆ ئەوه ی به

پوونی پوون بکریته وه که ئینجیل چیه، به لکو بو
پیشانانی ئه و بناغه یه که ئینجیلی له سهر دامه زراوه،
وهک فیرکاری ئینجیلی له باره ی خودا، سروشتی مرؤف،
گونه و باوه پ.

۲- مه بهستی دووهم ئه وه بوو که ئهم فیرکردنه به
شیوه یه که ئه نجام بدریت که هه له و باوه ره ناراسته کانی
ئه و سهردهم و کولتوره چاره سهر بکرین و به ره ره چ
بدرینه وه.

۳- ئامانجی سییه م که گرنگترین ئامانجه له لایهن
قه شهکان، ئامانج بوو بو درووسترکردنی گه لیک پیروژ،
کومه لگه یه که کولتوریک جیاوازی هه بیته له و
جیهانه ی تییدا ده ژیان، هه ولدان بو ژیانیک وهک ژیان
مه سیح، ئه میش نهک ته نها له کاره کته ری تاکه که سیدا
به لکو له ژیان کومه لایه تی کلپساشدا ره نگدانه وه ی
هه بیته.

کاتییک ئه م سی مه بهسته پیکه وه سه یر ده کرین،
ئه وه پوون ده که نه وه که بوچی ده بیته کاتیکیزمی نوئ

بنووسریت. له گه ل گۆپانی کولتووردا،
رووبه رووبوونه وه کانی ئینجیلی نه گۆریش ده گۆریت.
ئه ندامانی کلیسا ده بی هه میسه ئاماده بن بو
پووبه رووبوونه وه ی ئه م پرسیارانه و وه لامدانه وه یان.
هیوادارم که ئه م کاتیکیزمه هانی کوردان بدات بو
نووسینی کاتیکیزمیکی تر که پرسیاری تایبته له خوی
بگریته که هه لقو لاوی کۆمه لگای کوردی بیت، له پیناو
یارمه تیدانی باوه پدارانی کورد له کۆمه لگهی کوردیدا.

پیکهاته ی کاتیکیزمی شاری نوی

کاتیکیزمی شاری نوی له سه ر بنه مای چه ندین کاتیکیزمی
تری پرۆتستانی وه رگیراوه و نووسراوه که له سه ده ی ۱۶
و ۱۷ له سه رده می چاکسازی پرۆتستانییدا نووسراون.
په یامی سه ره کی مه سیحییته کورت ده کاته وه که بو
چه ندین سه ده به درێژایی میژوو له لایه ن کلیسای
راسته قینه وه به کاره یێراون.

کاتیکیزمی شاری نوی ته نها ۵۲ پرسیار و وه لام
له خۆده گریته (زۆریک له کاتیکیزمه کانی تر زیاتر له ۱۰۰
پرسیار و وه لام له خۆده گرن). بۆیه بو هه ر هه فته یه ک له
سالیکدا ته نها یه ک پرسیار و وه لام هه یه. دابه شکراوه

بەسەر سى بەشدا بۇ ئەوھى فېربوون و تېگەيشتن
ئاسانتر بېت:

- بەشى يەكەم: خودا، دروستکردن و كەوتن، شەرىعەت
- بەشى دووھەم: مەسىح، پزگار بوون، نىعمەت
- بەشى سېيەم: پۇج، نوپوونەو، گەشەكردن لە نىعمەتدا

بۇ ھەر پرسىارىك دوو جۇر وەلام ھەيە. يەككىيان
وہلامى گەورەسالانە، و ئەوى دىكەيان وەلامى مندالانە.
ئەم كىتېبە تەنھا وەلامى گەورەسالان لەخۇدەگرېت. بەلام
لە مالپەرى dilsozi.com دەتوانىت وەلامى مندالانىش
بدۆزىتەو. وەلامى مندالان وەلامىكى كورتكراوہيە تا
ئەوان بتوانن ئاسانتر لەبەرى بكن.

ھەر پرسىار و وەلامىك ئايەتتىكى كىتېبى پىرۇز
لەگەل داىە. ئەو ئايەتەي كە لەگەل پرسىار و وەلامىكى
تايبەت ھاتووە، تاكە ئايەت نىيە لە كىتېبى پىرۇزدا كە
باس لەو پرسىار و وەلامە بكات. ئايەتەكە ھەمىشە
وہلامى وردى پرسىارەكان ناداتەو. بەلكو ئەو
يارمەتيدەرمانە بۇ ئەوھى بزانىن وەلامەكە لە كىتېبى
پىرۇزەو ھاتووە. ھەر وەھا ئەمە ھۆكارپكىشە تا ھەمىشە

سەيرى فەرمانەکانى خودا بکەين بۆ ئاراستەکردنمان و
سەرچاوەى ژيان و ژيريمان.

بى گومان دەتوانرا کتیبىكى تەواو لەسەر ھەر
پرسیارىک بنووسریت. بەلام مەبەست لەم کاتیکیزمە
ئەوھىە کە وەلامى کورتى پرسىارەکان بداتەوھ تا بە
ئاسانى لەبەربکرین.

چۆنىتى بەکارھينانى کاتیکيزمى شارى نوى

ئاسانتريڤ رېگا بۆ بەکارھينانى کاتیکيزمى شارى نوى
ئەوھىە کە لە ھەر ھەفتەھىەكى سالدایەک پرسىار و وەلام
لەبەر بکەيت. لەبەر ئەوھى مەبەست لى دىالۆگىيە، باشتەر
وايە بە دوو بە دوو، يان وەک ئەندامانى خيزان، يان وەک
گروپى خویندن فيرى ببن، ئەمەش وا دەکات پرسىارەکان
لە يەکتەر بکەن و يەکتەر تاقي بکەنەوھ.

بۆ نموونە گروپەکان دەتوانن برىار بەدەن پېنج بۆ
دە خولەكى سەرھەتای کاتى خویندەنەکەيان بەيەکەوھ
تەنھا يەک بە يەک پرسىار و وەلام بەسەر بھەن. بەم
شپۆھىە دەتوانن لە ماوھى سالىکدا کاتیکيزمەکە تەواو
بکەن.

ههروهه ها ئه م کاتيکيزمه سه چاوه يه کي باشه بۆ به کارهينان له کۆبوونه وه کاني په رستش له کلّيسادا. پرسيار و وه لامه کان گونجاون بۆ به کارهينانيان وه ک بانگه واز و وه لام له کۆبوونه وه که دا. رابهري کلّيسا ده توانييت پرسياره که بخوينيته وه، به شداربووانيش پيکه وه ده توانن وه لام بدهنه وه به خويندنه وه ي وه لامه که به دهنگي بهرز. به م شيويه کلّيسا له کاتي په رستني گشتيدا پيکه وه دان به راستييه کاني ئينجیلدا ده نيّت.

ههروهه ها سه چاوه يه کي زۆر باشه بۆ دايکان و باوکان که به کاري بهينن بۆ فيرکردني منداله کانيان. بۆ نمونه له کاتي نانخواردني ئيواره دا باوکيک يان دايکيک ده توانييت يه کيک له پرسياره کان له منداله کاني بکات و فيريشيان بکات که وه لامه که له بهر بکات. به ئه زمووني من مندالن زۆر چهز به وه لامدانه وه ي وه لامی ئه م پرسيارانه ده که ن. هه موو شه ويک که کاتي ئه وه هات منداله کانم بخه مه سه ر جيگا، يه ک پرسياريان لي ده که م، يارمه تيان ده دم له وه لامدانه وه و ئه و ئايه ته ده خوینمه وه که له گه ل وه لامه که دا هاتوو. پاشان گۆراني رۆحي ده ليينه وه و به دوعايه ک بۆ خودا به پيی ئه و

ئايەتە كۆتايى پىدەھىنن. كاتىكىزمەكان سەرچاۋەيەكى
گەورەن بۇ ئەم كاتى پەرستەن لە ناو خىزاندا.

ئامۇزگارى لە بەر كەردن

رېگەى جۇراۋجۇر ھەن بۇ جىگىر كەردنى دەقەكان بە
بىرەۋەرىيەۋە، ھەندىك تەكنىك باشتر لەگەل ھەندىك
شىۋازى فېرېۋوندا دەگونجىين بە بەراۋرد بە ھەندىكى تر.
چەند نەۋونەيەك برىتەن لە:

- پرسىيار و ۋەلامەكە بە دەنگى بەرز بخوئەنەۋە، و
دووبارەى بکەۋە، دووبارەى بکەۋە، دووبارەى
بکەۋە.

- پرسىيار و ۋەلامەكە بە دەنگى بەرز بخوئەنەۋە، و
پاشان ھەۋلبدە بەبى سەير كەردن دووبارەيان
بکەيتەۋە. بە ھەمان شىۋە چەند جارېك ئەمە
دووبارە بکەۋە.

- ھەموو پرسىيار و ۋەلامەكانى بەشى يەكەم بە
دەنگى خۆت تۇمار بکە، (پاشان بەشى دوۋەم،
پاشان بەشى سىيەم) و رۇزانە گوئيان لى بگرە
كاتىك دەچىتە سەر كارەكەت، يان كاتىك لە

پارکېک پياسه دهکهیت، يان کاتيک کارهکانی
مالهوه نهنجام ددهیت.

● پرسيار و وهلامهکان لهسهر کارتېک يان پارچه
کاغزی بچووک بنووسه و به تېپ لهو شوينهی
بده که بهردهوام دهکهويته بهرچاوانت، ههر
جاريک که دهيانينيت به دهنگی بهرز
بيانخوينهوه.

● پرسيار و وهلامهکه بنووسه. ئەمه چهنديجاريک
دووباره بکهوه. چونکه پرؤسهی نووسين يارمهتی
توانای مروّف ديدات بؤ وهبیرهاتنهوهی دهقهکان.
● يهکتر تاقی بکهنهوه به پرسيارکردن له يهکتر.

ئەنجام

دوعا دهکه م که بهکارهينانی ئەم کاتيکيزمه يارمهتيمان
بدات تا وشهی خودا "به دهولهمندی له ئيمه دا نيشتهجی
بيت" (بروانه کؤلؤسی ۳: ۱۶). داوا له خودا دهکه م که
خوی و ئەندامانی تری کلّيسامان خۆشبویت وهک چۆن
مهسيح خۆشی ويستووین.

به شی یه که م

خودا، دروستکراوان و
که وتن، شه ريعهت
(پرسياره کان ۱ - ۲۰)

به شی دووهم

مه سیح، رزگاری، نيعمهت
(پرسياره کان ۲۱ - ۳۵)

به شی سییه م

رؤح، نوپوونه وه،
گه شه کردن له نيعمهتدا
(پرسياره کان ۳۶ - ۵۲)

به شی یه که م

خودا

درووستکراوان و که وتن

شهریعت

(پرسیاره کان ۱ - ۲۰)

۱. تاکه هیوامان به ژیان و

مردن چیه؟

که ئیمه هی خۆمان نین، به لکو ئیمه به جهسته و
رۆحمان هی خودا و رزگار که ره که مانین که عیسی
مه سیحه، چ له ژیان و چ له مردندا.

رۆما ۱۴: ۷-۸

له بهر ئه وهی که سمان بۆ خۆی ناژییت، که سیش بۆ خۆی
نامریت. له بهر ئه وهی ئه گهر بژین بۆ مه سیحی خاوهن
شکو ده ژین، ئه گهر بشمرین له پیناوی ئه وه ده مرین.
که واته بژین یان بمرین، ئیمه هی مه سیحین.

۲. خودا كېيە؟

خودا دروستكەر و ژيان پېدەرى ھەموو كەسك و ھەموو شتېكە. ئەو (ئەزەلى و ئەبەدى) ھەمىشەيى و بېكۆتايە و نەگۆرە لە ھېز و كامبۇونى و چاكە و شكۆمەندى و دانايى و دادپەروەرى و راستىيەكەيدا. ھېچ شتېك پرونادات تەنھا لە رېگەي ئەو و بە ويستى ئەو ھو ھەبېت.

زەبوورەكان ۸۶: ۸-۱۰، ۱۵

ئەي پەروەردگار، كوا ھاوشىوھى تۆ لەنيو خودا ۋەندەكان؟ كوا ھاوشىوھى كرده ۋەكانت؟ ئەي پەروەردگار، ھەموو ئەو نەتەوانەي دروستت كردوون، دېن و لەبەردەم تۆدا كرنۆش دەبەن و ناوت شكۆدار دەكەن. چونكە تۆ مەزنىت و كاري سەرسورھىنەرى گەورەت كردووه، ھەر تەنھا تۆ خودايت. بەلام ئەي پەروەردگار، تۆ خودايەكى مېھرەبان و بەزەبىداريت، پشوو دريژيت و پريت لە خۆشەويستى نەگۆر و دلسۆزى.

۳. چند خدا ههیه؟

تهنها یهک خودای راسته‌قینه ههیه، که له ئه‌زه‌له‌وه له سی که‌سی جیا‌وا‌ز بوونی هه‌یه: باوک و کور و رۆحی پیروژ. هه‌ر یه‌ک له‌وانه خودان و له ده‌سه‌لات و شکۆمه‌ندیدا یه‌ک‌سانن.

دووهم کۆرنسۆس ۱۳: ۱۴

با نیعمه‌تی عیسی‌ی مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆ و خۆشه‌ویستی خودا و هاوبه‌شی رۆحی پیروژ له‌گه‌ڵ هه‌مووتان بی‌ت.

۴. چۆن و بۆچی خودا ئىمەى دروست كىرەوۋە؟

خودا ئىمەى نېر و مىي لەسەر ويىنەى خۆى
دروست كىرەوۋە بۆ ئەوۋەى بىناسىن و خۆشمان
بويت و لەگەلدا بژين و ناوى بەرز و بە شكۆۋە
رابگىرىن. ئىمە لەلايەن خوداۋە دروستكراوين تا بۆ
شكۆمەندى ئەو بژين.

پەيداۋون ۱: ۲۷

خودا مرۆقى لەسەر ويىنەى خۆى بەدېھىنا، لەسەر ويىنەى
خودى خۆى بەدېھىنا، بە نېر و مى بەدېھىنان.

۵. خودا چی تری دروست
کردووه؟

خودا به وشه به هیزه که ی هموو شتیکی دروست
کردووه، هموو دروستکراوه کانی زۆر باش بوون؛
هموو شتیکی له ژیر دهسه لاتی خوشه ویستی
ئودا گه شه ده کات.

پهیدا بوون ۱: ۳۱

خودا بینی هموو ئه وه ی که دروستی کردبوو زۆر باش
بوو. جا ئیواره بوو، بووه به یانی، ئه مه پۆژی شه شه م بوو.

٦. چۆن ده توانين شكۆمه ندى
خودا ده ربخه ين؟

ئيمه شكۆمه ندى خودا ده رده خه ين به خوشويستن
و متمانه كردن پيى، هه روه ها به گوپرايه لى كردنى
ويست و فه رمان و شه ريعة ته كه ي.

دواوتار ١:١١

يه زدانى په روه ردگار تان خوشبويت و خواست و فه رز و
ياسا و فه رمانه كانى هه ميشه به جيپه ينن.

۷. شهريهتي خودا داواي

چي دهكات؟

گوپرايه لېووني كه سيي و گوپرايه لېوون بو كاملې به بهرده وامي؛ كه به هه موو دل و گيان و بير و هيژمان خودامان خوش بويت. ههروهه نزيكه كانمان وهك خو مان خوش بويت. ئه وهي خودا قه دهغه ي دهكات هه رگيز نابيت بكريت و ئه وهي خوداش فه رمان ي پي ده كات هه ميشه بكريت.

مه تا ۲۲: ۳۷ - ۴۰

عيسا پي فه رموو: (به هه موو دل و به هه موو گيان و له هه موو بيرتانه وه يه زداني په روه ردگار تان خوش بو ي.) ئه مه گرن گترين و يه كه م راسپارده يه. دو وه ميشيان وهك ئه و وايه: (نزيكه كه ت وهك خو ت خوش بو ي ت.) جا هه موو ته ورات و پيغه مبه ران به م دوو راسپارده يه وه به ندن.»

۸. شەرىعەتى خۇدا كە لە دە راپساردە كە دا ھاتوۋە چىيە ؟

خودای دىكەى بىجگە لە منتان نەبىت. بت بۆ خۇتان
دروستمەكەن، نە لە ھىچ شىۋەيەكى ئەوانەى لە
ئاسمانن لە سەرەو، نە ئەوانەى لەسەر زەوین لە
خوارەو، نە ئەوانەى لەناو ئاون لەژىر زەويىەو.
كرنۇشيان بۆ مەبەن و مەيانپەرستىن. ناوى يەزدانى
پەرەردگارتان بۆ شتى پوچ مەھىنن. رۆزى
شەممەتان لە ياد بىت، تاكو بە پىرۆزى رايىگرن. رېزى
دايك و باوكتان بگرن. مەكوژن. داوئىنپىسى مەكەن.
دزى مەكەن. بە درۆ شايەتى لەسەر كەس مەدەن.
چاو مەبرنە مالى كەس.

دەرچوون ۳:۲۰

ھىچ كەس يىكتان خودای دىكەى بىجگە لە منتان نەبىت.

۹. خودا له فرمانی یه کهم
و دووهم و سییه مدا داوای
چی ده کات؟

یه کهم: خودا وهک تاکه خودای راست و زیندوو
بناسین و متمانه مان پیی هه بی.

دووهم: خوومان له هه موو بت په رستییه ک به دوور
بگرین و به شیوه یه کی نادر و وستیش خودا
نه په رستین.

سییه م: ئیمه به ترس و ریژه وه مامه له له گه ل ناوی
خودا بکه یین، و ریژه له وشه و کاره کانی بگرین.

دواوتار ۶: ۱۳ - ۱۴

له یهزدانی پهروه ردگارتان ده ترسن و تنها ئه و
ده په رستن و به ناوی ئه وه وه سویند ده خوئن. به داوی
خودای دیکه دا مه پوئن، له خودا وه نده کانی ئه و نه ته وانه ی
له ده ورو به رتانی

۱۰. خودا له فەرمانی
چوارهم و پینجه‌مدا داوای
چی ده‌کات؟

چوارهم: له رۆژی شه‌ممهدا کات به‌سه‌ر به‌هین بۆ
په‌رستنی خودا به‌گشتی و به‌تایبه‌ت، پشوودان له
کاروباره‌کانی هه‌فته، خزمه‌تکردن به‌په‌روه‌ردگار و
ئه‌وانی تر، به‌م شیوه‌یه‌ چاوه‌رپیی شه‌ممه‌ی
هه‌میشه‌یی (هه‌تا‌هه‌تایی) ده‌که‌ین.

پینجه‌م: ئیمه‌ باوک و دایکمان خۆشبویت و ریزیان
لیبگرین، ملکه‌چ و گوپرایه‌لی په‌روه‌رده و رینمایی
خودایی ئه‌وان بین.

لیقییه‌کان ۱۹: ۳

هه‌ر یه‌کیک له ئیوه، ده‌بیت ریزی دایک و باوکی خۆی
بگریت و شه‌ممه‌کانم بپارین، من یه‌زدانی
په‌روه‌ردگارتانم.

۱۱. خودا له فرمانی شه شه م و حه وته م و

هه شته مدا داوای چی ده کات؟

شه شه م: ئیمه نازاری هیچ که سیک نه دهین، و
رقمان لییان نه بیت، و دوژمنایه تی نزیکه کانمان نه کهین، به لکو
ده بیت نارامگر و ناشتیخواز بین. ته نانه ت ده بی به
خۆشه ویستیشه وه به داوای دوژمنه کانماندا بگه رپین. حه وته م:
خۆمان له به دپه وشتی به دوور بگرین و به پاکي و به دل سۆزی
بژین، جا له ژیانی هاوسه رگیریدا بیت یان پیش هاوسه رگیری.
ههروه ها دوور بکه وینه وه له هه موو کردار و نیگا و قسه و
بیرکردنه وه و ئاره زوو و هه رچییه ک که بیته هوی
دروستبوونی ناپاکی. هه شته م: ئیمه بی مؤله ت ئه و شتانه
وه رنه گرین که هی که سیکی تره، ههروه ها ئه و شتانه ش لای
خۆمان هه لئه گرین و ته نها بۆ خۆمان قۆرخی نه کهین که
سوود به کهسانی تر ده گه یه نیت، پیوسته له و شتانه
بیه خشین. ئه مه شتی ماددی و ناماددی ده گریته وه، وه ک؛
که لوپه ل و خۆشه ویستی و سۆز و ناشتی.

رۆما ۱۳: ۹

پاسپارده کانی وه ک داوینپییسی مه کهن، مه کوژن، دزی مه کهن، چاو
مه برنه هیچ شتی که هی که سیکی دیکه بیت و پاسپارده ی
دیکه ش له م پاسپارده یه دا کۆده بنه وه: نزیکه که ت وه ک خۆت
خۆشبویت.

۱۲. خودا له فەرمانی نۆیهم
و دهیهمدا داوای چی
دهکات؟

نۆیهم: درۆ نه کهین و کهس فریو نه دهین، به لکو به
خۆشه ویستییه وه باسی راستی بکهین.

دهیهم: رازی بین به وهی که هه مانه، ئیرهیی به
کهس نه بهین و ناره زایی دهر نه برین به وهی که
خودا به ئیمه ی به خشیوه و ئه وه شی که به ئه وانی
تری به خشیوه!

یاقوب ۲: ۸

ئه گهر به راستی شه ریه تی شاهانه تان هیناوه ته دی که
به گویره ی نووسراوه پیروژه که ده لئ: نزیکه که ت وه ک
خۆت خۆشبویت، چاک ده که ن.

۱۳. ئایا هیچ کهسیک

دهتوانیت به تهواوی

گوپرایه لی شه ریه تی خودا

بیّت؟

له دوا یه کهم کهوتنه گونا هوه له لایه ن ئاده م و
حهوا، هیچ مرؤقیک نهیتوانیوه به تهواوی
گوپرایه لی شه ریه تی خودا بیّت، به لکو به رده وام
له بیرکردنه وه و قسه و کرداردا دهیشکینیت.

رؤما ۳: ۱۰-۱۲

کهس بیّتوان نییه، ته نانه ت یهک که سیش، کهس نییه
تیبگات، کهس نییه به دوا ی خودا بگه رپت. هه موو پروویان
وه رگپرا و تیکرا بی سوود بوون. کهس نییه چاکه بکات،
ته نانه ت یه کیکیش نییه.

۱۴. ئايا خودا ئيمه‌ي دروست

کردوه که نه‌توانين

گوڤرايه‌لي شه‌ريعه‌تي بين؟

نه‌خير، به‌لام به‌هوي سه‌رپيچي دايک و باوکی
يه‌که‌ممان، ئاده‌م و حه‌وا، هه‌موو دروستکراوه‌کان
که‌وتوون و له‌ژير باري گوناهدان؛ هه‌موومان له
گوناه و تاواندا له‌دايک بووين، ئيمه‌ له‌ سرووشي
خۆماندا خراپين و ناتوانين گوڤرايه‌لي شه‌ريعه‌تي
خودا بين.

رۆما ۵: ۱۲

له‌به‌ر ئه‌مه، چۆن له‌ رپگه‌ي مرۆفپکه‌وه گوناه هاته
جيهان، له‌ رپگه‌ي گوناه‌يشه‌وه مردن، به‌م شپوه‌يه مردن
هه‌موو خه‌لکي گرته‌وه، له‌به‌ر ئه‌وه‌ي هه‌موو گوناهيان
کرد.

۱۵. مادام کهس ناتوانیت

گوپرایه لی شهریه تی خودا

بیّت، که وایه مه به سته که ی

چییه؟

بۆ ئەوهی سروشتی پیروۆز و ویستی خودا و سروشتی گونا و یاخیوونی دلّه کانمان بزانیین، که وایه بۆ ئەمهش پیویستمان به پزگار که ریگ ههیه. ههروهها شهریه تی خودا فیّرمان دهکات و هانمان ده دات بۆ ئەوهی ژیانیکی شایسته وهک ژیانى پزگار که ره که مان بژین.

رۆما ۳: ۲۰

به کرداری شهریه ت کهس له لای خودا بیتاوان ناییت، به لکو گونا له ریگهی شهریه ته وه ده ناسریت.

۱۶. گوناہ چیبہ؟

گوناہ بریتیہہ له رٲٲکرڊنه وه یان پشٲگویی خستنی
خودا لهو جیهانهی که دروستی کردووہ،
یاخیبوونه له دژی خودا به بی گرنگیدان به خودا.
ههروهها ئه نجامنه دانی ئه وهی که خودا له
شهریعه تیدا داوای ده کات، که له ئه نجامدا ده بیٲته
هوی مردنمان و له ناوچوونی هه موو
دروستکراوان.

یه که م یوچه نا ۳: ۴

هه رکه سیک گوناہ بکات سه ریچی ده کات، چونکه گوناہ
سه ریچییه.

۱۷. بتپه رستی چیه؟

بتپه رستی بریتیه له متمانه کردن به شته دروستکراوه کان نهک به خولقینه ر بو هیوا و به خته وهری و گرنگی و ئاسایشمان.

رۆما ۱: ۲۱، ۲۵

له گه ل ئه وهی که خودایان ناسی، به لام وهک خودا ستایشیان نه کرد و سوپاسیان نه کرد، به لکو له بیرکردنه وهیان پووچه ل بوون و دلّه گیله کانیان تاریک بوو. [...] ئه وانهی راستی خودایان به درۆ گۆرپیه وه و به دیهینراویان په رست و خزمه تیان کرد له جیاتی به دیهینەر، ئه وهی هه تاهه تایه ستایش بو ئه وه. ئامین.

۱۸. ئايا خودا رېڭگە دەدات
سەرپېچى و بتپەرستىمان
بى سزا بمىنئىتە وه؟

نەخپىر، ھەموو گوناھىك دژى سەرورەرى و پىرۆزى و
چاكەى خودايە، ھەرورەھا دژى شەرئەتە
راستودرووستەكەيەتى، خوداش لە گوناھەكانمان
توورپەيە و بە حوكمى دادپەرورەرانەى خۆى سزاي
گوناھەكانمان دەدات ھەم لەم ژيانەدا، ھەم لە ژيانى
داھاتوودا.

ئەفەسۇس ۵: ۵ - ۶

بېگومان بن لەوہى ھەموو داوئىنپىسىك يان گلاو يان
چاوچنۆكيبەك لە شانشىنى مەسىح و خودا مىراتى نبىيە،
چونكە چاوچنۆكى جۆرىك لە بتپەرستىيە. كەس بە
قسەى پووچ ھەلتانەخەلەتئىنى، چونكە بەھۆى ئەمانە
توورپەيى خودا دئتە سەر كورەكانى ياخيپوون.

۱۹. ئايا هيچ رېڭگه يه ك هه يه

بۇ رزگار بوون له سزا و

گه پانه وه بۇ په زامه ندى

خودا؟

به لى، رازى بوون به دادپهروه ريبه كه ي، خودا به ره حم
و سۆزى خوى له گه ل خوى ئاشتمان ده كاته وه و له
گونه و له سزاي گونه رزگارمان ده كات، ئه و يش
له لايه ن رزگار كه رېكه وه.

ئيشايا ۵۳: ۱۰ - ۱۱

به لام خواستى يه زدان بوو وردوخاشى بكات و ئازار بكي شيت،
له گه ل ئه وه شدا يه زدان ژيانى كرد به قوربانى تاوان، نه وه و
پوژگارى دريژ ده بينيت، خواستى يه زدان به ده ستى ئه و
سه رده كه و يت. له دواى ئه و ئازاره ي به رگه ي گرت، پووناكى
ژيان ده بينيت و تير ده بيت، به زانينى به نده
پاستودروسته كه م زور كه س بيتاوان ده كات و ئه و
تاوانه كانيان هه لده گر يت.

۲۰. رزگارکەر کێیه؟

تاکه رزگارکەر عیسی مەسیحی پەروەردگارە،
کۆری ئەزەلی خودا، که بوو بە مرۆف و خۆی
سزای گوناھی مرۆقی له ئەستۆگرت.

یەکهەم تیمۆساوس ۲: ۵

چونکه خودا یەکه و یەك ئاشتکەرەوه له نیوان خودا و
مرۆفدایه، ئەویش عیسی مەسیحی مرۆقه

به‌شی دووهم

مه‌سیح، رزگاری، نیعمه‌ت

(پرسیاره‌کان ۲۱ - ۳۵)

۲۱. چ جوره رزگارکه ریځ

پیویسته بو نه وهی ئیمه

بگه ریځیتته وه بو لای خودا؟

رزگارکه ریځ که به راستی مروّقه و ههروهه
به راستی خودایه.

ئیشایا ۶:۹

چونکه کورپیکمان ده بیټ، کورپیکمان پیده درپټ و
سه رکردایه تی ده که ویتته سه رشانی. ناوی لی ده نرپټ
سه رسورهینه ر و راویژکار، خودای به توانا، باوکی
هه تاهه تایی، میری ناشتی.

۲۲. بۆچی دەبیّت رزگارکەر
بهراستی مرؤف بیّت؟

بۇ ئەوہی له سروشتی مرؤفدا له جیاتی
ئیمه به تهواوی گوپرایهلی شهریعهتهکهی
خودا بیّت و سزای گوناھی مرؤف بچیژیت؛
ههروهها بۇ ئەوہی هاوخهمی لاوازییهکانمان
بیّت.

عیبرانییهکان ۲: ۱۷

لهبهر ئەوه پپویست بوو له ههموو پروویکهوه له خوشکان
و برایانی بچیّت تاكو بییته سهروك كاهینیکی به بهزهیی
و دلسۆز له خزمهتکردنی خودا، ههروهها بییته كهفارهت
له پیناوی گوناههکانی خهلك.

۲۳. بۆچی ده بیټ رزگار کهر
به راستی خودا بیټ؟

تا کو به هۆی سروشته خواییه که یه وه
گوپرایه لَبوون و ئازاره کانی ته واو و کاریگر بن؛
ههروه ها تا بتوانیټ بهرگی توورپی
راستودروستی خودا بگریټ له دژی گونا و له گهل
ئه وه شدا به سهر مردندا زال بیټ.

کردار ۲: ۲۴

به لام خودا هه لیستانده وه و له ئازاری مردن ئازادی کرد،
له بهر ئه وهی نه ده کرا له چنگیدا بمینیټه وه.

۲۴. بۆچی پیویست بوو

مه سیحی رزگار که ر بمریت؟

به و پییهی مردن سزای گوناهاه، مه سیح به ویست و خوشی خوی له شوینی ئیمه دا مرد بۆ ئه وهی له هیز و سزای گوناه رزگارمان بکات و بمانگه رینیتته وه بۆ لای خودا. به مردنه کهی له جیاتی ئیمه وه ک که فاره تی گوناهاه کانمان، ئه وا به ته نیا مه سیح له دۆزه خ رزگارمان ده کات و لیخوشبوونی گوناه و راستودروستی و ژیانی هه تاهه تایی بۆ ئیمه به ده ست ده هیئیت.

کۆلۆسی ۱: ۲۱ - ۲۲

ئیه پیشتەر له خودا دابرابوون و دوژمن بوون له بیرکردنه وه به خراپه کاری، به لام ئیستا به هوی جهسته ی مرۆفانه ی مه سیح به مردن ئاشتی کردنه وه، تاکو له به رده می به پیروزی و بی له که و بی گله یی پیشکه شتان بکات

۲۵. ئايا مردنى مه سيح به و

مانايه ديت كه ده كرى خودا

له هه موو گونا هه كانمان

خوش بييت؟

به لي، له بهر ئه وهى مردنى مه سيح له سهر خاچ به
ته واوى سزاي گونا هه كانمانى داوه، خودا به
ميهره بانبيه وه راستودروستى مه سيح له سهر ئيمه
حيساب ده كات وهك ئه وهى كه هى خومان بييت و
چيتر گونا هه كانمان وه بير خوى نه هيئيته وه.

دووهم كورنسوس ۵: ۲۱

ئه وهى گونا هى نه ده ناسى خودا له پيناوى ئيمه كردييه
گونا ه، تاكو به يه كبوون له گه ل ئه و بين به راستودروستى
خودا.

۲۶. مردنی مه سیح چی تر

ده کرپته وه؟

مردنی مه سیح سه ره تای کرپنه وه و نوپوونه وهی
هه موو ئه و دروستکراوانه یه که که وتوون به هوی
گوناهه وه، وهک چۆن به هیزه وه هه موو شته کان
ئاراسته ده کات بو شکۆمندی خوی و چاکه ی
دروستکراوه کان.

کۆلۆسی ۱: ۱۹ - ۲۰

چونکه خودا خۆشحال بوو به هه موو پری خوی له
مه سیحدا نیشه جی بیت، له ریگه ی ئه وه وه هه موو
شتیک له گه ل خۆیدا ئاشت بکاته وه، به خوینی خاچه که ی
ئاشتی بنیته وه، ئه گه ر له سه ر زه وی بیت یان له ئاسمان.

۲۷. ئايا ھەموو مرۆڧەكان،

ھەرۈەك چۆن لە رېڭەي

ئادەمەوہ ون بوون، لە رېڭەي

مەسېحەوہ رزگاربان بوو؟

نەخېر، تەنھا ئەو كەسانەي كە لەلايەن خوداوە
ھەلدەبژېردرېن و بە باوەر لەگەل مەسېح يەكدەگرن.
سەرەپاي ئەوہش خودا بە مېھرەباني خۆي نېعمەتي
گشتي نېشاني ئەوانەش دەدات كە ھەلنەبژېردراون، بە
كۆنترۆلكردني كاريگەرئيبەكاني گوناہ و فەراھەمكردني
شتي باش لە پېناو خۆشگوزەراني مرۆڧ.

رۆما ۵: ۱۷

ئەگەر بە گوناھي كەسېك، مردن لە رېڭەي ئەو كەسەوہ
حوكمپراني كرد، ئېتر چەند زياتر ئەوانەي پربي نېعمەت و
دياري راستودروستي وەردەگرن، لە ژياندا حوكمپراني
دەكەن بە كەسېك كە عيساي مەسېحە.

۲۸. دواى مردن چى به سەر ئەو
كەسانەدا دىت كە بە باوەر لە گەل
مەسیح یەکیان نەگرتوو؟

لە پوژی دوايیدا ئەو حوكمە ترسناك و دادپەروەرانه
وەردەگرن كە لە دژی ئەوان پادەگە یەنریت. لە
حزووری خوداوە فری دەدرینه دۆزەخەو، بۆ ئەوەی
بە دادپەروەرانه و بە سەختی سزا بدرین، بۆ
هەمیشە.

یۆحنا ۳: ۱۶ - ۱۸، ۳۶

لەبەر ئەوەی خودا ئەوەندە جیهانی خۆشویست، تەنانەت
كۆرە تاقانەكەى بەختکرد، تاكو هەركەسیك باوەرپی
بەینیت لەناو نەچیت، بەلكو ژيانى هەتاهەتایى هەبیت،
چونكە خودا كۆرەكەى نەناردە جیهان تاكو جیهان حوكم
بدات، بەلكو تاكو جیهان بەووە پزگاری ببیت. ئەوەی باوەرپی
پى بەینیت حوكم نادریت، بەلام ئەوەی باوەر ناهینیت ئەوا
حوكم دراو، چونكە باوەرپی بە ناوی كۆرە تاقانەكەى خودا
نەهیناوه. [...] ئەوەی باوەر بە كۆرەكەى بەینیت ژيانى
هەتاهەتایى هەیه. بەلام ئەوەی گوپرایهلی كۆرەكەى نییه ژيان
نابینیت، بەلكو توورەبى خودای لەسەر دەمبیت.

۲۹. چۆن رزگارمان ده بیئت؟

تهنها به تۆبه کردن له گونا و باوه رهینان به عیسای مه سیح و به مردنه که ی له سه ر خاچ وه که که فارهت؛ بۆیه هه رچه نده ئیمه تاوانبارین که سه ریچی خودامان کردوو و هیشتا مه یلی هه موو خراپه یه کمان هه یه، به لام خودا به بی ئه وه ی شایسته بین به نیعمه تیکی پاک راستودروستی ته واوه تی مه سیحمان بۆ حساب ده کات، کاتیکی تۆبه ده که یین و باوه ری پیده هیینین.

ئه فه سۆس ۲: ۸ - ۹

له بهر ئه وه ی به نیعمه ت رزگارتان بوو له ریگه ی باوه ره وه، ئه مه ش له خۆتانه وه نییه، به لکو دیاری خودایه، به کردار نییه، تاکو که س شانازی نه کات

۳۰. باوهر به عیسیای مهسیح

چییه؟

باوهر به عیسیای مهسیح بریتییه له دانپیدانان به راستی هه موو ئه و شتانهی که خودا له وشه کهیدا ئاشکرای کردوو، متمانه کردن بهو، ههروهها وهرگرتن و حهسانهوه به تهنیا له ریگهی ئهوهوه بو رزگار بوون وهک چۆن له مزگینی پیشکه شمان کراوه.

گه لاتیا ۲: ۲۰

من له گهل مهسیح له خاچ درام، ئیتر من نیم ئهوهی دهژییت، بهلکو مهسیحه له مندا دهژییت. ئیستاش کهوا به جهسته دهژیم، ئهوا به باوهر به کوری خودا دهژیم، ئهوهی منی خوشویست و خوی کرده قوربانی بو من.

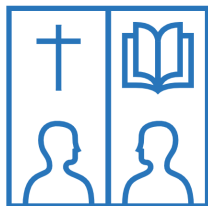

۳۱. ئېمە بە باوەری راستەقینە باوەرمان بە چی هەیه؟

هەموو شتیک کە ئینجیل فیڕمان دەکات. بەیاننامەى باوەرى ئیڕدراوان¹ بەم وشانە دەریدەخات کە ئیمە باوەرمان بە چی هەیه: باوەرم هەیه بە خودا، کە باوکی هەرەبەتوانا و دروستکەرى ئاسمان و زەوییه. باوەرم هەیه بە عیسی مەسیح، کە رۆلە تاقانە کە یەتی و پەروەردگارمانە، ئەوەی لە رۆحی پیرۆزەوه و لە مریەمی پاکیزە لەدایک بوو، لە ژێر دەسلاتی پیلاتۆسى پۆنتی ئازارى چەشت، لەخاچ درا، گیانی سپارد و دواتر نێژرا؛ لە رۆژی سێیەم لەنیو مردوواندا هەستایەوه؛ ئینجا بۆ ئاسمان بەرزبوووه و لە دەستەراستی باوک دانیشت و لە رۆژی دواییدا دیتەوه تاكو حوکم بەسەر زیندووان و مردوواندا بدات. هەرۆهرا باوەرم هەیه بە رۆحی پیرۆز، کلێسای پیرۆزی جیهانی²، ژيانى هاوبەشى باوەرداران، لیخۆشبوونی گوناھ، زیندووبوونەوهی جەستە و ژيانى هەتاھەتایی. ئامین.

یەھوزا ۳ - خۆشەویستان، هەرچەندە زۆر بە پەرۆش بووم تاكو لەبارەى رزگاریى هاوبەشمانەوه بۆتان بنووسم، بەلام بە ییویستم زانی ئەمەتان بۆ بنووسم، لیتان دەپارێمەوه تیبکۆشن بۆ ئەو باوەرەى کە تەنھا جارێک دراوہتە دەست گەلى پیرۆزی خودا.

¹ بەیاننامەى باوەرى ئیڕدراوان (The Apostles' Creed)
² کلێسای گشتی جیهانی (The universal church) و اتا هەموو گەلى پیرۆزی خودا لە تەواوی میژوو و لە سەرانسەرى جیهاندا.

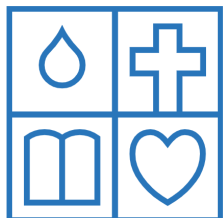
۳۲. بیتاوانکردن و پیرۆزکردن

مانای چیه؟

بیتاوانکردن واته راستودروستی راگه یه ندر او مان له بهردهم خودادا، که بههوی مردن و زیندوو بوونه وهی مه سیحه وه دهستان ده که ویت. پیرۆزکردن واته ورده ورده گه شه کردنی راستودروستی ئیمه، که بههوی کاری رۆحی پیرۆزه وه له ئیمه دا درووست ده بیت.

یه که م په ترۆس ۱: ۱ - ۲

له په ترۆسی نیردرای عیسی مه سیحه وه، بۆ ئه وانهی خودا هه لیبژاردوون، بیگانه په راگه نده کان له پۆنتۆس و گه لاتیا و که په دۆکیا و ئاسیا و بیسینیا، به گویره ی زانینی پیشووی خودای باوک هه لیبژیردراون، به پیرۆزکردنی رۆحی خوی بۆ گویره یه لی عیسی مه سیح و پرژاندنی خوی نه که ی: با نیعمه ت و ئاشیتان بۆ زیاد بیت.

۳۳. ئايا ئەوانەى باوەريان بە مەسیح
هەبە لە پێگەى کارەکانى خۆیانەو
بەدواى رزگارى خۆياندا بگەرین،
یانیش لە هەر شوێنێكى تر؟

نەخێر، نابێت، چونکە هەموو شتێكى پێویست بۆ
رزگاربوون لە مەسیحدا دەدۆزێتەو. گەر ئێوان بەدواى
رزگارىدا لە پێگەى کارە باشەکانەو بە مانای نكوڵیکردن
دیت لەو هەى کە مەسیح تاکە کەسە دەتکرێتەو و رزگارت
دەکات.

گەلاتیا ۲: ۱۶

دەزانین مەرووف بە کارکردن بە شەریعەت بێتوان ناکرێ، بەلکو
بە باوەر بە عیساى مەسیح. جا ئێمە باوەرمان بە عیساى
مەسیح هێنا تاكو بە باوەر بە مەسیح بێتوان بكرین، ئەمەش
نەك بە کارکردن بە شەریعەت، چونکە لە پێى کارکردن بە
شەریعەت کەس بێتوان ناکرێت.

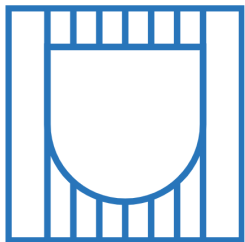

۳۴. به و پييهی ئيمه تهنه به نيعمهت
پزگارمان بووه، تهنه له ريگه
مه سيحه وه، ئايا ده بيت هيشتا كاري باش
بكهين و گوپرايه لي قسه ي خودا بين؟

به لي، چونكه مه سيح به خويني خو ي پزگاري كردين، به
پوحي خو ي نويمان ده كاته وه. بو ئه وه ي ژيانمان
خوشه ويستي و سوپاسگوزاري بو خودا نيشان بدات؛ بو
ئه وه ي به ميوه و به ره مه ي باوه پ له باوه پمان دلنيا بين؛
هه روه ها بو ئه وه ي به ره فتاري خودايي كه ساني ديكه بو لاي
مه سيح بانگه يشت بكهين.

يه كه م په ترؤس ۲: ۹ - ۱۲

به لام ئيوه گه ليكي هه لبيژدراون، كاهينييتي شاهانه، نه ته وه يه كي
پيروژ، گه لي تايبه تي خودان، تاكو چاكييه كاني ئه وه پابگه يه نن كه
بانگي كر دوون له تاريكييه وه بو رووناكييه سه يره كه ي. پيشتر گه ل
نه بوون، به لام ئيستا گه لي خودان، پيشتر به زه ييتان وه رنه گرتبوو،
به لام ئيستا به زه ييتان وه رگرت. خوشه ويستان، وه ك نامو و بيگانه
ليتان ده پارپيمه وه له هه وه سه كاني جه سته دوور بكه ونه وه، كه له
دزي ده روون ده جه نگيت. با له نيو بيباوه پاندا ره وشنتان باش بيت،
تاكو كاتيک بوختانتان پي ده كهن گوايا ئيوه به دكارن، كر ده وه
چا كه كانتان بينن و له پوژي به سه ركر دنه وه ي خوداش ئه وان
شكوډاري بكه ن.

۳۵. به و پییهی ئیمه تهنها به
نیعمهت رزگارمان بووه،
تهننا به باوهر، ئەم باوهره له
کوئوه سه رچاوه ده گریت؟

هه موو ئەو خهلات و دیاریانهی له مه سیحه وه
وه ریده گرین له ریگه ی رۆحی پیروژه وه
وه ریده گرین، به خودی باوه ریشه وه.

تیتۆس ۳: ۴- ۶

به لام، کاتییک میهره بانى خودای رزگارکه رمان و
خۆشه ویستییه که ی ده رکه وت، نه ک به هۆی کارى
راستو دروست که ئیمه کردو و مانه، به لکو به به زه یی خۆی
رزگارى کردین، ئەویش له ریگه ی ئەو شوشتنه وه یه بوو،
که به هۆیه وه رۆحی پیروژه له دایکبوونه وه یه کی نوێ و
ژیانیکی نوێی پی به خشین، ئەوه ی له ریگه ی عیسا ی
مه سیحی رزگارکه رمان به دلفراوانی به سه رمانیدا رشت

به‌شی سییه‌م

رؤح

نوئیوونه‌وه

گه‌شه‌کردن له نیعه‌تدا

(پرسیاره‌کان ۳۶ - ۵۲)

۳۶. ئېمە باوەرمان بە چی
هەیه دەربارەى رۆحى
پىرۆز؟

ئەو خودایە، وەك باوك و كور هەتا هەتایە. خودا
بە هەموو ئەوانەى دەبەخشیت كە باوەرى پى
دەهینن، و هیچ شتیک ناتوانیت لیان
وەرگریتهوه.

یۆحەنا ۱۴: ۱۶ - ۱۷

منیش داوا لە باوك دەكەم یارمەتیدەریكى دیکەتان
بداتى كە هەتا هەتایە لەگەڵتان بمینیتەوه، رۆحى راستى،
كە جیهان ناتوانیت وەرگریت، چونكە نایینیت و
نایناسیت. بەلام ئیوه دەیناسن، چونكە لەگەڵتان
دەمینیتەوه و لەناو ئیوهدا دەبیت.

۳۷. رۆحی پیروژ چۆن یارمه تیمان دهدات؟

رۆحی پیروژ گوناھه کانمان مه حکوم دهدات،
دلنه واییمان دهدات، رینماییمان دهدات، به هره
رۆحییه کانمان پیده به خشیت، ئاره زووی
گوپرایه لی خودامان پیده به خشیت؛ توانامان
پیده دات نوپژ بکهین و له وشه ی خودا تیبگهین.

ئەفەسۆس ۶: ۱۷ - ۱۸

ههروهها کلاوی ئاسنینی رزگاری له سهر بکهن و شمشیری
رۆحی پیروژ ههلبگرن که په یامی خودایه. به هه موو جووره
نوپژیک و پارانه وهیهک، هه موو کاتیک له رۆحی پیروژدا نوپژ
بکهن، بۆ ئەمهش شهواره بگرن بهوپهری بهردهوامی و
پارانهوه بۆ تهواوی گهلی پیروزی خودا.

۳۸. نوپز چیه؟

نوپز بریتیه له رشتنی ئه وهی له دلماندايه بۆ
خودا له ستایش و داواکردن و دانپیدانان به گونا
و سوپاسگوزاری.

زه بووره کان ۸:۶۲

هۆ خه لکینه، هه موو کاتیک پشت به و بیهستن، دلی
خۆتانی له بهردهم هه لپژن، چونکه خودا په ناگای ئیمه یه.

۳۹. به چ هه لوئستیك نوئژ
بكهین؟

به خوۆشه ویستی و كوۆلنه دان و سوپاسگوزاری؛ به
ملكه چبوون بو ویستی خودا، ده زانین كه به هۆی
مه سیح، خودا هه میشه گوئ له دوعاكانمان
ده گریت.

فیلیپی ۴: ۶

نیگه ران مه بن، به لكو با له هه موو شتیكدا داواكاریتان به
نوئژ و پارانه وه و سوپاسگوزارییه وه له لای خودا زانراو
بییت.

۴۰. نوپژ له باره ی چی بکه یین؟

هه موو وشه کانی خودا (واته کتیبی پیرۆز) ئاراسته مان دهکات و ئیلهامان ده داتی، به وهی که پیویسته نوپژ له باره ی چی بکه یین، له وانه وهک ئه و دو عایه ی عیسا خوی فییر کردین.

ئه فه سوؤس ۳: ۱۴ - ۲۱

له بهر ئه مه چۆک بۆ باوک داده ده م، ئه وهی هه موو خیزانیک له ئاسمان و سهر زهوی بوونیان له ئه وه وه سهرچاوه ی گرتووه. لپی ده پارپمه وه که به پیی ده وله مهن دی شکوی خوی به هیژتان بکات له پینگه ی رۆحه که ی که له ناختاندا یه، تاکو به باوهر مه سیح له دلتاندا نیه شته جی بیّت و رهگ و بناغه تان له خۆشه ویستیدا دابمه زریت، تاکو توانادار بن، له گه ل ته واوی گه لی پیرۆزی خودا تیپگه ن که پانی و درپژی و به رزی و قوولی خۆشه ویستی مه سیح چیه، تاکو ئه م خۆشه ویستییه بناسن که له سه رووی زانیارییه وه یه، بۆ ئه وه ی پرپن له هه موو پرپییتی خودا. بۆ ئه و خودایه ی تواناداره هه موو شتییک بکات زۆر زیاتر له وهی که داوای ده که یین یان بییری لی ده که یینه وه، به گوپره ی ئه و هیزه ی که تیاماندا کار ده کات، با نه وه له دوا ی نه وه، خودا بۆ هه تاهه تایه له کلپسا و له عیسا ی مه سیحدا شکۆدار بیّت. ئامین.

۴۱. نوڤڙى نموونه يى

پهروهردگارمان چييه؟

ئەى باوکمان له ئاسمان، با ناوت پيرۆز بيت، با پاشايه تيبه کهت بى، با خواستت له سه زهوى په پره و بکريت وهک له ئاسمان. نانى رۆژانه مان ئەمپروش بدهرى. له گوناهاه کانمان خوشبه، ههروهک ئيمهش له وانه خوشدهبين که خراپه مان به رامبه دهکهن. مه مانخه ره تاقیکردنه وه، به لکو له شهيتان رزگارمان بکه. چونکه هه تاهه تايه پاشايه تى و هيژ و شکۆ هى تۆيه. ئامين.

مه تا ۶: ۹

به لام ئيوه بهم شپوهيه نوڤڙ بکهن و بلين: ”ئەى باوکمان له ئاسمان، با ناوت پيرۆز بيت

۴۲. چۆن وشه‌کانی خودا
بخوینریت‌ه‌ه و بیبستریت؟

به کۆشش و ئاماده‌کاری و دوعا؛ بۆ ئه‌وه‌ی به
باوه‌رپه‌وه و ه‌ریب‌گرین و له دلماندا ه‌لیب‌گرین و له
ژیانماندا جیبه‌جیبی بکه‌ین.

دووه‌م تیمۆساوس ۳: ۱۶ - ۱۷

هه‌موو نووسراوه پیرۆزه‌کان له سروشی خودان،
سوودبه‌خشن بۆ فیکردن و سه‌رزه‌نشت و راسته‌پیکردن
و لپ‌راهینان له راستودروستی، تاکو پیاوی خودا ته‌واو
ئاماده‌بیت بۆ هه‌موو کاریکی باش.

۴۳. رپۆره سمه كلّيساييه كان

چين؟

ئەو رپۆره سمەنەن كە لەلایەن خوداوە دراوون و لەلایەن مەسیحەو دامەزراوون، وەك لە ئاوه لکیشان و نانله تکردن (خوانی پەروەردگار)، ئەمانە نیشانە و مۆرى بینراون كە ئیمە وەك كۆمەلەى باوەرداران بە مردن و زیندووبوونەو مەسیح بەیەكەو بەستراوینەتەو. بە ئەنجامدانى ئەوانە رۆحى پیرۆز بە تەواوى بەلپنەکانى مزگینى بۆ پادەگەیه نیت و مۆرى دەكات.

رۆما ۶: ۱۴

چیتەر گوناھ دەسەلاتى بەسەرتاندا نابیت، چونکە لەژیر سایەى تەوراتدا نین، بەلکو لەژیر سایەى نیعمەتدان.

۴۴. لە ئاوهه لکیشان چیه؟

لە ئاوهه لکیشان بریتیه له نقومکردن و دهرهینانهوهی باوهرداریک له ئاودا به ناوی باوک و کور و پۆحی پیرۆز؛ ئەمه مۆر و ئاماژهیه بۆ له خۆگرتنمان له لایه ن مه سیحه وه که ئەمه ش وه ک نیشانه یه ک وایه بۆ مردن و زیندوو بوونه وه که ی، ههروه ها نیشانه یه بۆ پاکبوونه وه مان له گونا ه، و پابه ندبوونمان به پهروه ردگار و کلێسا که ی.

مه تا ۲۸ : ۱۹

که واته برۆن، هه موو نه ته وه کان بکه نه قوتابی، به ناوی باوک و کور و پۆحی پیرۆز له ئاویان هه لکیشن

٤٥. ئايا له ئاوهه لکيشان
خودی شووشتنی گوناوه؟

نه خيړ، ته نها خويئي مه سيح و نويوونه وه له
رؤحي پيروژدا ده توانييت له گوناوه پاکمان بکاته وه.

لؤقا ٣: ١٦

يه حيا وه لامی هه مووانی دايه وه: «من له ئاوتان
هه لده کيشم، به لام يه کيک دييت له من به تواناتره، ئه وهی
من شايانی ئه وه نيم که قهيتانی پيلاوه کانی بکه مه وه.
ئه وه له رؤحي پيروژ و له ئاگرتان هه لده کيشييت.

۴۶. نانله تکردن چیبیه؟

مه سیح فەرمانی به هه موو باوه پداران کرد که نان بخۆن و له جامه که بخۆنه وه وهک یادی سوپاسگوزاری بۆ خۆی و مردنه کهی. نانله تکردن ئاهه نگیکه بۆ ئاماده بوونی خودا له ناوماندا؛ ده مانکات به یهک له گه لّ خودا و له گه لّ یه کتریشدا؛ ده بیته خۆراکی رۆحیمان. ههروه ها پيشبینی ئه و رۆژه ده کات که له گه لّ مه سیح له شانشینى باوکیدا ده خۆین و ده خۆینه وه.

یه کهم کۆرنسۆس ۱۱: ۲۳ - ۲۶

ئه وهی به ئیوه م دا له مه سیحی خاوه ن شکۆم وه رگرتووه: ئه وه بوو عیسای خاوه ن شکۆ له و شه وهی تیبیدا به گرتن درا، نانیکى هه لگرت، سوپاسی خودای کرد و له تی کرد، فهرمووی: «ئهمه جهسته ی منه که له پیناوی ئیوه یه. ئهمه بۆ یادکردنه وهی من بکه ن.» به هه مان شیوه پاش نانخواردن، جامه که ی هه لگرت و فهرمووی: «ئهم جامه په یمانی نوپیه به خوینی من. هه ر جاریک ده یخۆنه وه، ئهمه بۆ یادکردنه وهی من بکه ن.» جا هه ر کاتیک له م نانه تان خوارد و له م جامه تان خوارده وه، ئه وا مردنی عیسای خاوه ن شکۆ راده گه یه نن، هه تا دیتته وه.

۴۷. ئايا نانله تکردن هيچ

شتيک زياد دهکات بو

که فاره ته که ی مه سيح؟

نه خيړ، مه سيح يه کجار بو هه مووان مرد. نانله تکردن
ژه ميکي په يمانه که بو که فاره ته که ی مه سيح ياد
ده کريته وه؛ وهک چون ريگايه که بو به هيژکردني
باوه ريمان کاتيک سه يري نه وه که ين، هه روه ها
ئامازه يه کيشه بو به شداري له جه ژني داها توو. به لام
ئه وانهي به دلي توبه نه کراو به شداري ده که ن، حوکم
له سهر خويان ده خون و ده خون وه.

يه که م په ترؤس ۱۸:۳

له بهر نه وه ی مه سيح ته نها جاريک له بهر گونا ه نازار درا،
بيتاوان له پيناوي تاوانباران، تاكو له خودامان نزیک
بکاته وه. خه لک مه سيحيان كوشت به لام خودا به رۆح
زيندووي کرده وه

۴۸. كلیسا چیه؟

خودا كۆمهلگه يهك ههله بژیریت بۆ خۆی و دهپاریریت كه بۆ ژيانی ههتا ههتایی ههلبژیردراوه و به باوهر پهكگرتوو، كه پیکه وه خودایان خۆشدهویت، شوینی دهكهون، لییه وه فیڕ دهن و دهپه رستن. خودا ئەم كۆمهلگه يه ده نیریت بۆ ئه وهی ئینجیل رابگه یه نن و شانشینى مه سیح پيشان بدن به جۆری پیکه وه ژيانیان و خۆشه و یستیان بۆ یه كتر.

دووهم سالۆنیکى ۲: ۱۳

بهلام ئه ی خوشك و برایانی خۆشه و یستی مه سیحی خاوهن شكۆ، ئیمه ده بیئت هه ردهم له بهر ئیوه سوپاسی خودا بکهین، چونكه خودا ئیوه ی به یه كه مین به رهه م ههلبژاردوو بۆ رزگاری به پیرۆزکردنتان له لایه ن رۆحی پیرۆزه وه و باوه رکردنی راستی.

٤٩. ئىستا مەسىح لە

كوپپه؟

مەسىح لە سىيەم رۆژى دواى مردنى بە جەستە لە گۆر ھەلسايەو، ئىستا لە دەستە راستى باوكەكە دانىشتوو و حوكمرانى شانشىنى خۆى دەكات و داكۆكىمان لى دەكات، تا ئەو كاتەى كە دەگەرپتەو ەو بۆ ئەو ەى حوكم بدات و ەموو جىهان نوئ بكاتەو.

ئەفەسۆس ١: ٢٠ - ٢١

كە خودا بەكارىھيئا ئەو كاتەى كە مەسىحى لەنيو مردووان ەستاندەو و لە دەستەراستى خۆى لە شوپنەكانى ئاسماندا دايئا، لە سەرووى ەموو فەرمانرەوا و حوكومران و ەيز و دەسەلاتىك و ەموو ئەوانەى ناويان ەيە، نەك تەنھا لەم دنيايە، بەلكو لەو دنياش.

۵۰. زیندوو بوونەوہی مەسیح

بۆ ئیّمە چی دەگە یە نیت؟

مەسیح بە زیندوو بوونەوہی جەستەیی سەرکەوتنی بەسەر گوناہ و مردندا بە دەستھێنا، بۆ ئەوہی ھەموو ئەوانە ی متمانەیان پێیەتی زیندوو ببنەوہ بۆ ژیا نیکی نوێ لەم جیھانەدا و بۆ ژیا نی ھەتا ھەتاییش لە جیھانی داھاتوودا. وەک چۆن رۆژیک زیندوو دەبینەوہ، بە ھەمان شێوہ رۆژیک ئەم دونیا یەش نوێ دەبێتەوہ. بەلام ئەوانە ی متمانەیان بە مەسیح نییە، بۆ لەناوچوونی ھەتا ھەتای زیندوو دەکرێنەوہ.

یەكەم سالۆنیکی ۴: ۱۳ - ۱۴

خوشکان، برایان، نامانە و ئیت سەبارەت بە نوستوو ان نەزان بن، تاكو وەك ئەوانە ی دیکە خەمبار نەبن كە هیوا یان نییە. لەبەر ئەوہی باوەرمان بەوہ ھە یە كە عیسا مرد و ھەستایەوہ، بە ھەمان شێوہ باوەریشمان بەوہ ھە یە كە خودا ئەو باوەر دارانە بۆ لای خوێ دەبات كە بە یەكبوون لەگەڵ عیسا دا نوستوون.

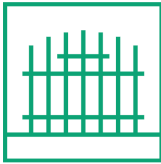

۵۱. بەرزبوونەوہی مەسیح
بۆ ئیمە چ سوودیکی ھەیە؟

مەسیح بە شیوہیەکی جەستەیی بۆ ئیمە
بەرزبووہوہ، ھەروەک چۆن بە شیوہیەکی
جەستەیی لە پیناوی ئیمە ھاتە خوارەوہ بۆ سەر
زەوی، ئیستاش لەبەردەمی باوکیدا داکوکیمان
لیدەکات، و شوینیکیمان بۆ ئامادە دەکات، ھەروہا
رۆحی پیرۆزی خۆیمان بۆ دەنیریت.

رۆما ۸: ۳۴

کییە تاوانبار دەکات؟ کەس نییە. عیساى مەسیحە کە
مرد، بەلکو لەمەش زیاتر ھەستینرایەوہ، ھەر ئەویش لە
دەستە راستی خودایە و داکوکیمان لیدەکات.

۵۲. ژيانی ههتا ههتايی چ

هيوايه کمان پی ده به خشییت؟

ئوه مان بیرده خاته وه که ئەم جیهانه که وتوو هی ئیستا ته نهها شتییک نییه که ههیه؛ بهم زووانه بۆ هه میسه له گه‌ل خودادا ده‌ژین و دلخۆش و کامهران ده‌بین له گه‌لی له شاره نو‌پیه که دا، له ئاسمانی نو‌ی و زه‌وی نو‌یدا، که تپیدا به ته‌واوی و بۆ ههتا ههتایه له هه‌موو گونا هیک رزگار ده‌بین و وه‌ک جه‌سته‌یه کی نو‌ی و زیندوو بووه وه له دروو سترکراویکی نو‌یدا نیشته جی ده‌بین.

ئاشرکردن ۲۱: ۱- ۴

پاشان ئاسمانیکی نو‌ی و زه‌وییه کی نو‌یم بینی، چونکه ئاسمانی یه‌که‌م و زه‌وی یه‌که‌م به‌سه‌رچوون، ئیتر ده‌ریاش نه‌ما. شاره پیرۆزه که‌ش، ئۆرشه‌لیمی نو‌یم بینی له ئاسمانه وه له‌لایه‌ن خودا وه ده‌هاته خواره وه، وه‌ک بووکیکی رازا وه بۆ زاوایه‌که‌ی ئاماده کرابیت. گویم له ده‌نگیکی گه‌وره بوو له ته‌خته‌که وه فه‌رموو ی: «ئوه‌تا نشینگه‌ی خودا له گه‌ل خه‌لک، ئه‌ویش له گه‌لیان نیشته جی ده‌بیت. ئه‌وانیش ده‌بن به گه‌لی ئه‌و، خودا خۆی له گه‌لیاندایه و ده‌بیتته خودای ئه‌وان. ئه‌ویش هه‌موو فرمی‌سکیکی چاویان ده‌سپرتته وه، ئیتر مردن نابیت، شیوه‌ن و هاوار و ئازار نامین، چونکه شته‌کانی پێشوو به‌سه‌رچوون.»

وشەى "كاتىكىزم" يۇنانىيە. بە واتاى فېركردن بە شىۋەى زارەكى دىت. كاتىكىزم كۆمەلېك پىرسىيار و وەلامى كورته كە مەبەست لېى فېربوون و لەبەركردنە لەگەل كەسانى دىكە. كاتىكىزمى شارى نوئ ۵۲ پىرسىيار و وەلام لەخۇدەگرىت بۇ فېربوونى بنەماكانى كتېبى پىرۇز. بەسەرسى بەشدا دابەشكراوہ بۇ ئەوہى فېربوون و تىگەبىشتن ئاسانتر بىت:

- بەشى يەكەم: خودا، درووستكراوان و كەوتن، شەرىعەت
- بەشى دووہم: مەسىح، رزگارى، نىعمەت
- بەشى سىيەم: رۇح، نوئبوونەوہ، گەشەكردن لە نىعمەتدا

دوعا دەكەم كە بەكارهېنانى ئەم كاتىكىزمە يارمەتىمان بدات تا پەيامى خودا "بە دەولەمەندى لە ئىمەدا نىشتەجى بىت" (كۆلۆسى ۳: ۱۶) و زىاتر خۆى و باوہردارانى تىرىشمان خۇش بوئ.

دلسۆزى

دايىنكردنى سەرچاوہ بۇ يارمەتىدانى
باوہرداران و كلېساكان بۇ ژيان بە
دلسۆزى بەگوئىرەى كتېبى پىرۇز

